

Jüneyt han we Enwer paşa

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar

написано kitapcy | 23 январь, 2025

Jüneyt han we Enwer paşa DEMIRGAZYK TÜRKMENISTANDA JÜNEYT HANYŇ ÝOLBAŞÇYLYGYNDA RUS BASYBALYJJYLARYNA GARŞY GÖREŞLER

Jüneyt hanyň 60 ýyllyk göreş ýoluna syn!

JÜNEYT HAN WE ENWER PAŞA

1922-nji ýylyň awgustynda gündogar Buharadaky söweşde Enwer paşa GPU agentini, ermeni asyly Georgi Agabekow tarapyndan öldürilýär. Buhara basmaçylarynyň beýleki serdarlary Owganystana geçýärler. 1923-nji ýylyň ortalaryna çenli Ferganada, Zerefşanda hem “basmaçylyk” hereketi gutarnykly suratda derbi-dagyn edilýär.

Bolşewiklere garşy göreşde Jüneyt han we Türkmen topary bilen bile hereket etmegi maksat edinen Enwer paşa, 1921-nji ýylyň 25-nji noýaberinde “Türkmen beraderlerimiziň oluglaryna” diýen ýüzlenme bilen bir hat ýollapdyr.[1]

«Yşbu hat bilen siz mohterem beraderlerimize beýan olur ki bizler munda, ýagny Duşenbe etrabynda Lakaý, Täjikde, hulase umum ähli musulman bir bolup, mujahdin ordasy bilen ruslarny ormakdamyz we hudaý kerimiň lutfi we merhemti bilen ruslardan myltyk (tüpeň) pulemyot we patron/ok we beýleki harby hem golumyza düşüpdur. Uşbu hatimizi siz beraderlerimize görkziji kumandan mir Alaý Alireza bge islamiýeti we şerigat Muhemmediýei mahafezesi ugrunda gollaryňyzdan gelinje ýardam bermeňiz salamt umumi islam adyna haýyş edilýär diýip gol goýdum.

24 rebi alaher 1340 / 25 desember 1921-damad halifhe mumenin möher: Enwer paşa

[1] Abdulla Rejep Baýsun: Türküstan Milli Herekatleri. Istanbul. Zaman kitabevi 1945. s.132

Arne GOLI

Taryh ylymlarynyň kandidaty Taryhy makalalar